ชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านแม่สาบ

อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวจีรนันท์ ยะมะโน

ชื่อปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรชนบท

ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คร.นคเรศ รังควัต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เสรษฐกิจและสังคม ของประชาชน 2) ความรู้และความคิดเห็นค้านการอนุรักษ์ป่าชุมชนของประชาชน 3) การมี ส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของประชาชน 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการ อนุรักษ์ป่าชุมชนของประชาชน 5) ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าชุมชนของประชาชน โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากประชาชนบ้านแม่สาบ อำเภอ สะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 276 ครัวเรือน จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ผลการวิจัยดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49 ปี มีสถานภาพ สมรส จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้รวมเฉลี่ย 68,194.56 บาทต่อปี มีพื้นที่ถือครองรวมเฉลี่ย 4 ไร่ ประชาชนทั้งหมดได้รับประโยชน์จากป่าชุมชน ประชาชนส่วนมากไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในการ จัดการป่าชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน จากผู้ใหญ่บ้าน มากที่สุด เฉลี่ย 5 ครั้งต่อปี

ผลการศึกษา ด้านความรู้ของประชาชนพบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการ อนุรักษ์ป่าชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง มีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนในระดับที่เห็นด้วย ประชาชนเห็นด้วยมากที่สุดกับประเด็นที่ว่า การมีป่าที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้ดิน น้ำอุดมสมบูรณ์ ซึ่ง เป็นประโยชน์ต่อการเกษตรที่ค่าเฉลี่ย 4.73

ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของประชาชนพบว่า มีส่วน ร่วมอยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 2.63 ด้านการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 3.16 รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานที่ค่าเฉลี่ย 2.80 ด้านการตัดสินใจและด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย เท่ากับที่ค่าเฉลี่ย 2.46 ผลการศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของ ประชาชน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย 3.04 ในแต่ละด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานมี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการตัดสินใจ ที่ค่าเฉลี่ย 3.25, 3.00, 2.98 และ 2.95 ตามลำดับ ซึ่งมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ผลการศึกษาการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วน บุคคล เสรษฐกิจและสังคม กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของประชาชนบ้านแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการจัดการป่าชุมชน การรับ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความคิดเห็น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ป่าชุมชน Title People Participation in Maesab Community Forest

Conservation Samoeng District, Chiangmai Province

Author Ms. Jeeranan Yamano

Degree of Master of Science in Rural Resources Development

Advisory Committee Chairperson Associate Professor Dr. Nakarate Rungkawat

ABSTRACT

The objectives of this research were to study :1) socio-economic attributes citizens; 2) knowledge and opinions of citizens on community forest conservation; 3) participation of citizens in community forest conservation; 4) problems and obstacles of citizens in community forest conservation; and 5) relationships of various factors with people participation in Maesab community forest conservation, Samoeng district, Chiangmai province. A set of questionnaires was used for data collection administered with 276 households. Obtained data were analyzed by using the statistical package.

Results of the study revealed that most of the respondents were males, 49 years old on average, married, and elementary graduates. The respondents had 4 family members on average most of the respondents had agricultural careers with an average annual income of 68,194.56 baht. They had 4 rai of land holding. And all of them shared benefits from the community forest. Most of the respondents did not have position in the management of community forest. Most of the respondents perceived information about community forest through the village head most (5 times per year on average)

Regarding knowledge of the respondents, it was found that they had knowledge about the conservation of community forest at a moderate level. Most of them (75.7 %) agreed with the conservation of community forest. However, they had a highest level of an agreement an abundant forest makes fertile soil and water which will be beneficial to farming ($\bar{X} = 4.73$)

Regarding people participation in the conservation community Forest, it was found that the respondents participated in it at a moderate level ($\overline{X}$ = 2.63). However, benefits sharing was found to have a highest average mean score ($\overline{X}$ = 3.16) followed by operation ($\overline{X}$ = 2.80) and decision-making ($\overline{X}$ = 2.46) / assessment ($\overline{X}$ = 2.46)

For problems encountered and suggestions, it was found at a moderate level $(\overline{X} = 3.04)$. For its details, operation was found to have a highest average mean score $(\overline{X} = 3.25)$. This was followed by assessment, benefits sharing, and decision-making $(\overline{X} = 3.00, 2.98, \text{ and } 2.95, \text{ respectively})$.

Based on a regression analysis, there was a statistically significant relationship between people participation in the conservation of community forest and socio-economic factors in terms of educational attainment, positions in the management of community forest, information perception, knowledge, and opinions.